

REDACTIA

rad, Deak Ferencz-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Anstro-Ungaria:
pe un an . . . 20 cor.
pe 1/2 an . . . 10 „
pe 1/4 an . . . 5 „
pe o luna . . . 2 „

Nr-ii de Duminecă pe an
4 coroane.

Pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Manuscrise nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deak Ferencz-utca nr. 20

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 b. de fiecare publicațiune

Atât abonamentele, cât și insertiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Scrierile nefrancațe nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

Istoria se repetă...

Franța frumoasă, Franța mândră care a dat lumii întregi atâtea idei mari și nobile, astăzi ne oferă o priveliște tristă. Țara întreagă e scena celor mai mari tulburări. Guvernul republican a mers cu rigoarea sa în executarea legilor congregaționale atât de departe, atât de mult ținea ca legile să se exute cu ori-ce preț, încât agitația a ajuns la cel mai mare grad. Pretutindeni fierbere, pretutindeni luptă crâncenă între naționaliști și republicani. Poporul francez astăzi formează două tabere mari: tabera naționalistă și tabera republicanilor radicali.

Lupta ce-o duc aceste două tabere mari se petrece în jurul legilor congregaționale și mai ales în jurul executării lor. În biserici bătăile și vărsările de sânge sunt la ordinea zilei. Mănăstirile trebuie evacuate prin forță brută. Dar nu odată s'a întâmplat ca oficerii trupelor reclamate spre asistență, au denegat subordinația. Și ministrul Combes, sufletul mișcării pornite în contra congregațiilor, și-a dat cuvântul că va executa fără șovăire legile aduse!

Lupta pornită de radicalii francezi a trecut însă peste cadrele sale firești. Nu mai e luptă în contra unei stări primejdioase, în contra abuzurilor săvârșite de o seamă de clericali, cum se accentua la început, ci e o luptă în contra moralei și culturii, at cărei anteluptători au fost în decurs de veacuri lungi preoții Franței.

Par a reveni vremile cesarilor romani, vremile prigonirii creștinilor. Martiri ai credinței lor în cuvântul Domnului răsar în toate colțurile țării, și dacă un ostaș cade frânt, o sută sar în locul lui. Actualul guvern prea puțin a înțeles adevărul sancționat prin faptele a 2000 de ani, adevărul că

ori-ce pas făcut înainte de vreme, nimește rezultatele bune a tuturor pașilor buni făcuți mai înainte.

Nu-i vorbă, legea e lege și trebuie executată. Dar o lege adusă de un partid și a cărei ascuțit e îndreptat în contra unui alt partid, momentan ce-i drept în minoritate, dar la spatele căruia stă majoritatea covârșitoare a cetățenilor, nu mai e lege firească, cerută de necesitate, ci e o manevră de tactică.

De se oprea dl Combes la ștergerea abuzurilor, cum promisese dela început, opoziția celor atinși n'ar fi astat resunet în masele mari și s'ar fi stins de sine în lipsa unei temelii serioase, de unde ar fi putut pui meritu puterii noi. S'a lăsat însă dus de valuri prea departe de țermuri, prea s'a încrezut în ceata socialistilor radicali cari au luat asupra lor să treacă naia comandantului prinapele clocotinde, încât azi nici el nu mai știe unde va ajunge, și mai ales cum va ajunge la mal: teafăr și falnic, cum a pornit, sau frânt și ținându-se încheștat de o scândură, ultima rămășiță din naia puternică de mai înainte.

În politică faptele nu se măsoară cu măsura obișnuită. Sunt acțiuni cari constituie crime, dar din punct de vedere politic au fost acțiuni de lipsă. De multe ori și binele numai cu forța îi poți impune. Acțiunea anticlericală a lui Combes n'a fost însă numai crimă, ci a fost și greșală politică; a atras asupra sa odiul unei țări întregi, fără să fi produs cel mai mic bine.

Se repetă istoria luptei ce-o pornisă Bismarck, cancelarul de fer, în contra clericilor din Germania, istoria marelui Kulturkampf. Bismarck încă își pusese de gând să sdrobească influința lor, influința culturii creștine și a căzut frânt. Și Bismarck a fost un colos, un bărbat politic ce sdrobise două puteri mari, care își ajunseser apogeul, și n'a putut să izbutească, căci

forței materiale i-s'a opus forța morală a marilor învățături creștinești.

Și putea-va oare isbui, Combes când un Bismarck a căzut?

Kossuthiști din loc în organul lor „Függetlenség” vorbind de o eventuală alegere generală pentru Dietă, se arată foarte îngrijat de dispoziția ce a observat între Români, cari la Chișineu ar candida pe M. Veliciu, la Radna pe Dr. I. Suciu, la Șiria pe Ioan Russu Șirianu, la Josăgel pe Dr. G. Sombati, ba nu e exclusă posibilitatea să candideze și la Pecica și Boros-Ineu.

Noi adăugăm: ba cu siguranță vom candida în fie-care cerc!

Organul kossuthist după-ce spune că actualii deputați guvernamentali n'au ce să caute în cercuri, căci nimeni nu i-ar mai alege — ceea-ce earăși este sigur, declară că partidul kossuthist va lupta pretutindeni în comitat, atât împotriva guvernamentalilor cât și a naționaliștilor români.

Se poate că au de gând kossuthiștii să încerce acest lucru. Să nu uite însă că Aradul nu-i Bihor, ci aici există un partid românesc bine organizat, care desfășurând steagul, asigurăm pe cei dela „F-g” că n'au ce să caute între noi.

La tot cazul să n-o ia așa de sus d-nii kossuthiști, pentru-că combătuși și de noi și de stăpânire nici unde-s mai tari, în Arad și Pecica, n'ar ajunge nici măcar să și facă o minoritate mai considerabilă.

Ambelor partide maghiare le dăm de altfel întâlnire pe terenul de luptă constituțională și le vom dovedi că poporul e cu noi și că se grupează cu atât mai tare în giurul nostru, cu cât mai mult presa maghiară ne ocărăște.

Cu unul mai puțin: Am scris deja, că pentru mandatul de deputat dela Dobra s'au repezit trei patrioți!

Ziarele maghiare scriu acum, că Adorján dela M. Nemzet și a retras candidătura.

Au mai rămas deci doi. Credem că și aceștia se vor retrage când vor vedea că întreaga Românie din cerc stă ca un zid în giurul dlui Dr. Aurel Vlad

Știri ce primim din cerc ne asigură că Românii d'acolo sunt decizi să lupte din răspuțeri p-ntru izbânda candidatului lor naționalist.

Justiția maghiară în tristă lumină. Ie când vechiul publicist maghiar și deputat dietal! arșia Miklós declară că nu are încredere în justiția maghiară. p'atunci două fapte grave vin să-l dea dreptate: juriul compus din membri ai Casei Magnaților și din juri dela Curie, a decis punerea sub acuză a judeului dela Curie Kormos, ear Sâmbătă judele de tribunal, secția de apel, Soós Kálmán a și fost arestat preventiv. Ambii juri sunt acuzați că au primit mită pentru a servi — dreptate!

Deputații slavi pentru croați.

Precum se scrie din Viena, deputații slavi s'au hotărât să conducă o deputație mare la împăratul, ca să-l roage să întrevină și să restabilească pacea în Croația. Deputații Vuconics, Perics și Klaiics Sâmbătă s'au prezentat la ministrul-președinte Körber și l'au rugat să expozereze ca Măjestatea Sa să primească deputația.

Körber a răspuns foarte evaziv. Nu le poate promite că M. Sa îi va primi, căci e foarte ocupat cu agendele sale de domnitor, de alta parte întâmplările din Croația într'atâta îl supără, că poate va fi mai bine să nici nu i-se aducă aminte de ele, și că guvernul trebuie să fie cu considerare și la părerea Ungariei.

Se crede însă că Körber prin răspunsul său evaziv vrea să câștige timp, ca să poată confera cu guvernul nostru.

Sâmbătă au mai plecat spre Viena 8 deputați dalmatini, ca să fie de față la audiență. Toți erau îmbrăcați în jale și purtau pe piept cocarde în culorile naționale croate. În Fiume au fost așteptați de o mulțime neslăbită și primiți cu ovațiuni sgomotoase. A vorbit și unul dintre deputați, spunând că nu pentru a demonstra în contra banului și a maghiarilor merg la împăratul.

Se crede însă că M. Sa nu va primi deputația.

NEAPOLI.

20 Aprilie.

Imi vine ca un vis... Să fim dar' în Neapoli, leagănul cântului, isvorul veseliei și cel mai frumos colț din lume?!... Neapoli orașul cântat de poeții a două lumi: poeții romani și cei din vremurile mai nouă!... Da, Neapoli trebuie să fie, căci eată, colo e Vezuvul și d'asupra noastră un cer albastru, cum închipui nu și-l poate nimeni, ș'un sgomot în giurul nostru, cum earăși în toată Italia numai aici este...

Mici de statură, sprinteni în mișcări și mai presus de toate vorbind fute, încât om să fie cine-i înțelege, și cântând frasa, de parcă și-ar spune-o melodie, — eată napolitanii. Și șarlantii, lucru mare. De nu te vei tocni cu ei la toate, și cămașa-ți rămâne acolo. Și așa însă au să te mai scoată dator cu ceva, ca să aibă earăși de unde lăsa, ear cu bacșișul trebuie să începi când te urci în trăsura ori în omnibus.

Per macheroni, Signor, ne zise vizitiul lângă care ne urcarăm pe imperiala unui omnibus mare, eu și amicul Dr. Novac. Am ris, ș'am dat,

câte zece centime unul. Sunt modești: cer pentru macheroni, nu pentru vin și se mulțumesc cu puțin, se înțelege: când iau fără să dea ceva...

Și eată-ne în gura unei străzi al cărei sfârșit abea-l deslușim. Casele toate mari, câte cu cinc-șease etagie, cu acoperișul orisontal, cu balcoane pline de verdeață, după cum și cele mai multe acoperișuri sunt terase cu flori. Cu atât mai mare-i mardăria pe jos și mai ales în străzile laterale, înguste, încât abea încap alături patru oameni.

Mergem, dela gară, spre cheu. Trecem pe o piață, unde lui Garibaldi i-se ridică tocmai acum statuie...

Nu mai în Londra am mai văzut așa babilonie: toți strigă; trăsurile merg în goană mare, căruțele, câte cu două roate mari, toate sunt încărcate cu vârf, în cât bietele dobitoace (foarte des vezi un bou în mijloc și de celelalte două părți sunt prinși un cal ș'un măgar) întind de te cuprinde mila, și necazul — împotriva neapolitanului care dacă nu-i trântit în vârful carului, unde adesea doarme dus, apoi merge alături de vite și le ajută — cu biciul ori codoriștea. Și mulțime de perdevară pe stradă, dar mai ales copii mulți,

carî se iau după trăsura strigând și nu se potolesc nici după ce birjarul le arde câte un bicu.

Ajungem în fața unei porți, pe stâlpii căreia sunt două statui de bronz cari ne amintesc pe Castor și Polux de pe pieața Quirinal din Roma... P'aci e intrarea în grădina Palatului Regal.

Trecem nainte. Lăsăm în stânga palatul regal și Teatrul Carlo, cel mai somptuos și mai mare în toată Italia, ear în dreapta Galeria Umberto, și eată-ne în altă stradă lungă, Via Roma, care duce până sub deal, la Capodimonte, unde este un superb castel regal. Aici a petrecut mai des actualul rege pe când se intitula principe de Neapoli.

Descindem la Hotel Toledo, unde pentru două lire și jumătate de persoană găsim camere foarte curate și luminoase.

Deși n'am durmit toată noaptea, nime-nui nu i-a trecut prin minte să se culce, ci în scurtă vreme și-au făcut toaletta chiar damele... Cine să peară vremea, când ne așteaptă cea mai frumoasă vedere din lume:

Golful dela Neapoli.

Nu știu încotro să-mi îndreptez privirea... M'ăș uita tot la cer, d'un alba-

stru pe care zadarnic l'ar căuta cine-va zgrăvit, pentru-că intensitatea și imensitatea nu ni o poate reda penelul...

Aș privi numai marea, acum azurie și ea, după cum e și bolta cerească. În depărtare este însă mai închisă și p'alcurea, unde vântul o răscolește și-i scaldă valurile în lumina soarelui, e argintie...

Aș privi vecinic spre Vezuv, care nu trece o minută două fără să dea semne de ferbere nepotolită din internul său. Aș privi cu nesațiu șirul de munți ce se întind din preajma Vezuvului spre sud până d'asupra Sorentului, și asemănând, nu știu ce-i mai dumnezeesc: creasta lor acoperită cu zăpadă, ori poalele lor cari se perd în zarea mării?... Dar insula Capri cât n'ăș privi-o? Se ridică mândră din sinul celei mai frumoase mări, și îndrăsnesc se ridică și drept, parcă ar prejmu-i o niște ziduri căror puțin le pasă chiar de valurile furioase ale mării; cât despre seninul d'acum, parcă o adoarme... căci stă maiestos și într'o liniște care-ți deșteaptă evlavie în suflet...

Rézimați de balustrada de piatră, stăm așa, într'un extas, minute întregi, fără să vorbim ceva... Ci ne tot plimbăm privirea, fără să ne știm hotărî asupra căreia din podoabele din fața

A P E L

cătră alegătorii români din cercul electoral al Dobrei!

Fraților alegători!

Cercul vostru electoral, al Dobrei, a devenit vacant prin moartea fostului deputat Lázár Árpád.

Mișările electorale au început deja. Din partea guvernamentală a pășit până acum ca să-l alegeți și să veți reprezenta în sfârșit țera, Dr. Ferkaš Béla, avocat în Deva. Sa vorbește și despre alte candidaturi de prin Pesta, a unor oameni ce nici de veste nu le-ați mai auzit!

Fiind acest cerc aproape curat românesc, în o constatare a mai multor frațioși din cercul devenit vacant, s'a luat hotărârea, ca în acest cerc să se pună candidatura și dl Dr. Aurel Vlad, avocat în Orăștie, pășind cu program național român!

Facem prin aceasta apel cătră toți Români de bine, să se grupeze cu țipi în jurul stindardului desfășurat, pe cari să-i și duca la izbândă, în butul țării noastre ce-i va desvolta administrația!

Pentru ținerea vorbirii de program, candidatul nostru național va veni Joi, în 28 Maiu n., după prânz, la orele 1/2 4, înaintea alegătorilor la Dobra!

Rugăm pe alegătorii din acest cerc, să grăbescă din toate părțile a veni numeroși la Dobra, din prietenii desfășurării programului, și să deosebim, ca de astădată conștiința și rădăria națională a poporului din acel pământ, se va manifesta în chip impunător!

Trăiască alegătorii noștri din cercul Dobrei!

Trăiască candidatul nostru național!
Mar mulți alegători.

Tolstoi și Gorkij despre măcelurile dela Chișinev.

Ziarul german din Frankfurt (Germania) „Frankfurter Klänge Zeitung“ a cerut părerea marilor scriitori ruși Tolstoi și Gorkij asupra măcelurilor dela Chișinev. Ambii scriitori s'au grăbit a și răspunde. Domnului la vale aceste răspunsuri. Tolstoi scrie:

Pareea mea despre ovrei și măcelurile dela Chișinev e, că eu iubesc ovreii,

noastră să ne oprim definitiv... Sub noi stânci mari, aruncate acolo să spargă valurile ce bat într'una țera... Barcăgii ni-au și simțit că suntem străini, dau deci năvală asupra noastră, oferindu-se să ne ducă pe mare, cu barca... Din poezia sublină a naturii, dăm la realitatea crudă: car trebuie să ne târguim! Ne cere o liră de persoană, ca să ne ducă din Portul militar, unde eram, până la cel mercant și îndărăt. Sfârșim tocmeala cu 30 centime de persoană. Eram șapte înși. Și eată-ne legănați pe valuri și cu cât ne depărțam de mal, cu atât Neapoli ni-se presintă mai în splendoare și în toată a lui măreție... O mare parte a orașului este adică pe deal, un fel de amfiteatru și peste toate înălțimile acestea, pline de castele superbe și ville drăguțe, stăpânește Monte S. Martin, în vârful cărui este o fortăreață uriașă.

... Spre seară, când soarele grăbea în brațele miresei sale, a mării care acum avea culoarea oțelului, am străbătut, pe jos, cheul până la Posilipo. Se zice, și eu cred mult, că acesta este cheul cel mai frumos din lume. Mai bine d'o oră mergi tot pe țera; în stânga spre sud nemărginitul mării; ear în dreapta terase peste terase, locuite de bogătanii lumii și de arti-

nu doară pentru-că sunt ovrei, ci: că și ei, și noi suntem copii aceluiși Dumnezeu. Acest raport al meu față de ovreime e rezultatul ideilor mele despre lume. Încă înainte de ce am cunoscut amăuntele măcelurilor m'a cuprins mila jertfelor nevinovate. alese de o cruzime barbară spre nimicire și m'am îngrozit de barbarismul acestui popor; m'a cuprins scârba față de acei oameni, cari au atârnat masele oarbe la fapte silitice, și mai ales m'a cuprins scârba pentru-că eu țin guvernul de urzitorul acelor măceluri, guvernul, împreună cu preoțimea sa oarbă, fanatică și abrutită în ura sa. Aceste vârsări de sânge tot numai aceea ne-o dovedesc, că guvernul în egoismul său brutal nu se înspăimântă de nici o cruzime.

Serisoarea lui Gorkij sună:

În vremile din urmă tot numai d'acele evenimente obvin în țara noastră, cari ne aduc veșnică rușine. Cele mai detestabile dintre toate au fost măcelurile din Chișinev. Oamenii cari se țin creștini, cari adoară pe un Dumnezeu atot bun și prea milostiv, acești oameni în ziua învierii sfiate și-au pătat ființa cu sângele copiilor nevinovați au omorât bărbați, moșnegi; au spintecat femei, au făcut martiri din oamenii aceluși popor, care lumii a dăruit pe Christos. E asta o pată, care nu vor putea-o șterge nici zeci de veacuri. Nu ne este ertat să osândim masele. Ele au fost unealtă oarbă. Autorii morali au fost elemente inteligente, bărbați din societatea cultă, selavi lași. Acești fațarnici, cari preamăresc numele lui Dumnezeu, dar propagă ura în contra ovreilor, a țăranilor și finilor. De s'ar cobori asupra lor blăstémul și focul de le-ar mistui inimile putrede. Săriți cei cari nu sunteți slugi, săriți cei în cari mai trăiește conștiința de sine, săriți întru apărarea ovreilor.

Bătăile sângeroase din bisericile Parisului.

Gravele turburări petrecute la 18 Maiu în Saint Jean-Baptiste de Belleville și la Notre Dame de Plaisance, întrec mult în violență scandalurile de mai înainte.

La Saint-Jean-Baptiste socialistii fuseseră văzuți dela început și clericali erau gata de atac.

Când preotul își începu predica se auzi o voce puternică.

— Cetățene predicator, ești autorizat? Întrerupătorul primi imediat o strașnică lovitură. Asta a fost semnalul invălmășelii. Tovarășii socialistului puseră mâna pe scaune pentru a-și apăra prietenii; catolicii la

știi cari vin să caute — impresii... Pe mare vapoare și vase cu vintrele vin și se duc; spre răsărit e minunea de munți d'asupra Sorentului; mai spre sud e insula Capri, care cu cât soarele se coboară, devine d'o culoare mai închisă... Și în orizontul îndepărtat alte insule... Ș'un aier care parcă ne întinereste. Într'o după amiază primim impresii menite a îmbogăți întreaga noastră viață...

Ș'un parc de toată frumusețea se întinde d'alungul cheului, un parc larg, cu palmieri cum n'am mai văzut și alte plante, pentru patria noastră exotice, dar acolo își desvêlue floarea fără întrerupere, căci cer de vecinică primăvară le ocrotește. În parc sunt statui și cel mai vestit *aquariu* din Europa și sigur, din lumea întreagă.

Ne oprim la Tratoria Antica Pachianella, p'o terasă săpată în coasta dealului... Am umblat mult în viața mea. Dar nici pe malurile Bosforului, nici pe ale Rinului, nici pe culmea dela Rigi ori în fața cascadei dela Schaffhausen și nici chiar pe terasa dela Ostende sufletul meu nu s'a pătruns de admirația ce m'a cuprins aici... Suntem nouă înși, fiecare cunoaștem câte-va părți frumoase din Europa, dar nici unul nu găsește cu ce să com-

rindul lor năvăliră asupra turburătorilor cu lovituri de pumnii, bastoane și scaune.

O scenă teribilă se desfășoară. Loviturile curgeau ca grindina; răniții cădeau de ambele tabere; femeile și copiii fugăreau încotro, țipând, până ce catolicii, în număr mai mare, reușesc să gonească din biserică pe adversarii lor.

Tot atunci sosiră și forțele polițienești. Dar bătăia începută în biserică se continuă în stradă, când cei ce păraseau biserică se găsiră față în față cu adversarii care-i așteptau. Belligeranții năvălesc unul asupra altora; vr'o cincisprezece cad răniți; preoții sunt înșulțați...

De abia cu mari forțări poliția reușește că opereze mai multe arestări din ambele tabere. Arestaiții au fost puși în libertate în cursul serei.

Bătăile au fost și mai sângeroase la Notre Dame de Plaisance, unde invălmășeala a fost și mai violentă.

Pe când anticlericaliții țineau o intrunire într'o sală din cartier, biserică era tixită de credincioși, pregătiți de bătăe cu bastoane sdravene. În frunte se ved d-nii Max Regis și Gaston Mery.

Când anticlericaliții porneau în masă, spre biserică, a cărei ușe era deschisă, găsiră drumul baricadat de forțe polițienești considerabile, comandate însuși de dl Lépine, prefectul poliției.

Încercările d'a răzbi fură zadarnice. Se schimbă doar insulte și amenințări dela distanță.

Când însă catolicii părăsiră biserică, poliția nu mai putu împedica ciocnirea.

Se începu o bătăe sângeroasă. Oamenii cad la pământ în nesimțire și sunt călcați în picioare, stâlciți de belligeranții cari se lupă și se lovesc cu furie.

Agentii sunt malt atați. D. Lépine, prefectul poliției, este rănit la frunte cu o sticlă aruncată dintr'o casă vecină.

În cele din urmă însă anticlericaliții cari erau cu forțe mult superioare, rămân stăpâni pe câmpul de bătăe împreună cu poliția, care procedă la arestări.

Amănunte despre atentatul dela Salonice.

Câte victime sunt? — Cum au fost omorâți Bulgarii. — Întemplerarea norocoasă. — Măltăratărea prizonierilor. — Unul sare din turn.

Statistica oficioasă zice, că în ziua atentatului din Salonice și în cele două zile după atentat, au căzut morți 64, ear răniți cam 100; dintre Bulgarii răsculați au fost făcuți prizonieri 203, luând între aceștia și o mulțime de răniți. Ear după o statistică

pare priveliștea ce ni-se deschide de pe terasa asta... Vedem insula Capri și întreaga Sororomă ce ne înfățișează golful dela Sorento și Neapoli, vedem Vesuvul și câte orașele toate respirate pe întinsul cât putem cuprinde cu ochii.

În tot timpul cât admirăm panorama din fața noastră și mâncăm niște pești scump plătiți: hoțul de cărcimar ni i-a socotit o liră unul, a lăsat însă ceva după ce l'am ocărit, — ni-a cântat cu vocea, admirabil, un tânăr napolitan, pe care-l secundau, cu vocea și mandolinele, încă doi tovarășii.

În fața portului militar dela Neapoli este escadra italiană, sosită într'a întâmpina festiv pe regele Edvard al Anglîterii. Incruciaștoarele puternice și albe pe întinsul mării par niște lebede... Dincolo, în portul comercial, corăbiile d'ale tuturor neamurilor, cu steaguri în fel și chip... O lume întreagă, legănată pe valuri cari înspre seară devin tot mai turbate... Sunt superbe cum năvălesc dinspre larg, cu creasta de spumă și culorate viu de soarele roșu ce este înspre asfințite, și se sparg sgomotos de blocurile enorme de peatră ce puterea omenească a pus acolo într'u înfrânarea puterii naturii.

Se înserează. Sute de felinare s'aprinde formând un semicerc în golf și

neoficioasă au fost omorâți 214 și răniți grav sau mai ușor 200. Acesta-i rezultatul zilei înfloritoare. Cifrele într'adevăr, sunt înspăimântătoare și cei, cari au fost de față la măcelul din Salonichi, spun, că ar fi căzut și mai mulți morți și răniți. Dar că trupurile ucisilor să fi fost aruncate în mare, nu corăspunde adevărului. Terenul luptei dintre răsculați și Turci a fost împregiurimea oficalului *Băncel Otomane*, pe unde locuiesc cel mai mulți Bulgari din Salonichi, deci departe de țera mării.

Soldaiții Turci adevărați erau așa de cruzi, încât împușeau și loveau cu patul puștel pe or-ce locuitor Bulgar și dacă acela era nevinovat. Ei pētrundeau în prăvălii, în casele locuitorilor pacnici și scoțeau oamenii cu slla dinăuntru și îi arestau. Pe Bulgarii, cari căutau scăpare, îi luau Albanii mohamedaul, măcelari, categoși și bruiari în goană și îi împungeau cu cutitele lor lungi pe la spate, ear cadavrele morților Bulgari le aruncau în mijlocul pieștel. Partea cealaltă a Mohamedanilor lovea pe Bulgarii în cap cu bastoane groase și țiatuite cu plumb la vîrf. Dar nimoi nu voia să ducă morții, până într'un târziu au venit unii cu carele de gunoia și au transportat cadavrele la cimitir; ear creștinii milostivi au luat o mulțime de răniți sub îngrijire.

Despre atentatul cu bombă făcut în contra Băncel Otomane se spun următoarele:

Sub edificiul Băncel s'au săpat două oane. Prima conducea sub edificiul Băncel, ear a doua se întindea dela hotelul Kolombo până la oca primă. Ocele erau săpate în adâncime de 2 metri și jumătate, ear sub oca primă erau deja și așezate cartușele de dinamită, cu cari au aruncat edificiul în aer. A doua oca care conducea la hotelul Kolombo, era și ea aproape de a fi terminată, când o întempleră neașteptată a conșurat munca conspiratorilor. În hotelul Kolombo, adevă, unde petrece de regulă și inteligența europeană, au observat niște ne-reguli la conductul de gaz și au ordonat, ca să se sape pământul spre a lua țevile conductului afară să se repareze. Seful conspiratorilor Bulgari, Stoianov s'a speriat când a văzut, că lucrătorii dela fabrica de gaz încep să sape spre oca. A și înștiințat momentan pe ceialalți șefi ai comitetului, cari s'au prezentat la un sfat sub presiunea lui Stoianov. Cu toții s'au convins, că dacă lucrătorii vor săpa numai cu vre-un metru și jumătate mai adânc, sigur vor da de oca și astfel răsculații vor fi tradați. Din cauza aceasta au hotărât, ca atentatul hotărât pe ziua de Sfântul George să se întemple cât mai curând.

Atentatul s'a întâmplat în aceeași zi seara. Când s'a inserat fiecare conspirator care avea rol la atentatul cu dinamită și a ocupat locul și a aprins fitulul. Dar în loc să fi sburat în aer hotelul Kolombo, biserică Sft. George și mai multe edificii, numai Banca Otomane a căzut pradă conspiratorilor. Frumosul edificiu a fost distrus cu desăvîrșire. Zidul principal, — fațada a căzut pe partea anterioară a hotelului Kolombo și i-a sfărțat total fațada. Bucățiile

toată lumina asta intensivă se reflectează în luciul mării... Pe vasele de rășboiu s'aprinde d'asemini luminii. Mulțime mare stă în port, așteptând să se aprindă câte pe o clipă-două, rețeaua de artificii ce se încearcă pentru serbările regale... Aplause și „evviva“ resună când se luminează d'odată și câte două vase... Dela un port la altul în bărci sprintene se duc doritorii de a petrece pe apă. S'aud mandoline și cântece, ear lampioanele par niște licurici de mare... Câte odată se roșește, pe câte-va clipe, și vârful Vesuvului... E o priveliște care nu se uită nici-odată!...

O după amiază întreagă și până seara târziu, tot la țera am fost și o lună dacă am fi stat în Neapoli, tot așa era să facem, fără să ni-se urască, ci din contră, adâncindune tot mai mult în această admirare.

Galeria Umberto.

Una dintre clădirile monumentale moderne nu numai ale orașului Neapoli, dar a Italiei întregi, este fără îndoială *Galeria de Umberto*, în apropierea palatului regal și cu fațada imponentă spre *Teatrul Carlo*. Având forma unei cruci, cu aripi la fel de lungi (cam de 300 metri lungime și vre-o 20 lățime), ga-

marl de zid, cari sbureau în aer, au făcut stricăciuni la mai multe case din împrejurimea Băncel. O casă mai mică vis à vis cu banca, s'a și surpat. Cu toată nenorocirea totuși a fost mare noroc, că nu a luat foc și dinamita din oca dela hotelul Colombo, căci atunci tot quartalul acela arăsuț ar fi fost aruncat în aer. În oca aceasta, adică, erau așezate în două sticle șase chilograme de Nitro Glicerină.

Celelalte bombe au făcut numai pagube mai mici. Intre altele au asvilit în aer conductul cel mare de gaz iluminator și astfel întreg orașul a rămas în întuneric așa de mare, încât nu se vedea om pe om. Afară de aceea dacă s'ar fi aprins megazina de petrol, întreg orașul ar fi scăldat — poate și acum de fîșcări. În magazină erau, adică, 150,000 kilograme de petrol.

Ocenele au fost descoperite abia s'aprimăna trecută la casa lui Stoianov, căci intrarea era ascunsă minunat. Poliția otomană a dat de întregi peșteri suterane; în ele erau și saltele, plapoane și tot felul de scule trebuincioase la atentat. Se vede, că s'apătorit ocnelor chiar și locuiau sub pământ. Ei lucrau cu schimbul căci fiecare membru al comitetului e silit la muncă fără nici o excepție. Lucrările au ținut vre-o 8 zile. Acum casa lui Stoianov e păzită ziua-noaptea de soldați tureți. Părțile ocnelor dela stradă au fost îngropate.

Temnițele locale sunt pline de Bulgari. Cel mai puțin sunt închis în temnița așa numită, Beja-Kale; pe mulți închisii li chinuie soldații. Un prizonier a reușit să scape până pe terasa temniței, de unde a voit să sară în mare, dar a căzut numai pe malul de piatră al mării, unde s'a zdrobit total.

NOUTĂȚI.

ARAD, 26 Maiu n. 1903.

La congregație. Congregația comitatului Arad e convocată la adunare extra-ordinară pe ziua de 30 Maiu n.

Românii sunt rugați să se prezinte în număr cât mai mare.

Dr. George Popa, ales aproape unanim asesor referent la senatul școlar al Consistoriului Aradan, a înștiințat azi pe P. S. Sa Episcopul I. I. Papp că din motive de forță majoră regretă a nu putea să primească postul ce cu atâta încredere i l'a oferit Sinodul. Dl Dr. G. Popa se retrage, și dela comitat, unde a servit patru ani cu atâta demnitate. D-sa se prepară anume să ia diploma de avocat. Ii dorim reușită deplină.

Alegere de preot. Eri s'a ținut în Măndruloc alegerea de preot sub prezidiul M. Oa. Domn Vasile Beleş, proto-

popul Aradului. Ales a fost dl Jancu Ștefănuț, cu 156 voturi față de 135, câte a primit contracandidatul Nagy.

Nou călugăr. C. Sa părintele Dr. Sebastian Olariu, profesor și director al institutului teologic ort. român din Caransebeș a fost tuns într-un monah Duminecă 9/22 Maiu, în Mănăstirea H.-Bodrog, primind numele de Iosif.

Urăm viață lungă și rodnică distinsului scriitor bisericesc, care podoabă este și spre înălțarea cinului monahal.

Deținerea judeului Soós. Sâmbătă după amiază a fost deținut în Pesta judele de tribunal Soós Kálmán. Cititorii noștri își vor aduce aminte, că acest jude a fost invinovat, că în calitatea sa de jude-ferent pentru bani refera cauzele în favorul celor cari li plăteau. — La început fusese acuzat numai agentul Abraham Schwarz, dar în urma ascultării acestuia au eșit la lumină și uneltirile judeului Soós. Schwarz fusese numai mijlocitorul, care umbla pe la partidele cu pricină.

Sâmbătă dimineață și-a înaintat judele de instrucție propunerea ca Soós să fie deținut. După amiază un ciaz întreg s'a sfătuit tribunalul până a adus sentința de deținere. Soós momentan a și fost deținut și condus în închisoarea preventivă.

Nou institut tipografic român. În Șimleul-Silvaniei (Szilágy-Somlyó) s'a deschis în 1 Maiu un institut tipografic român sub numele „Victoria”, împreună cu librărie. Proprietarul acestui nou tipografic românesc este dl Ioan P. Lazar, prim-comptabil la banca „Silvania”. Tipografia „Victoria” eșecută corect și cu gust tipărituri necesare băncilor românești, lucrările trebuincioase advocaților, apoi cărți, ziare, broșuri, invitații, bilete de fidanțare, cuunție și de vizită, anunțuri funebrele etc. Tipografia „Victoria” e chemată să umple un mare gol în ținuturile acele mult espuse, și merită tot sprijinul inteligenței române.

„Tipografia”, institutul pe acți din Sibiu, nu și-a putut ține adunarea generală la 20 Maiu, din cauză că nu s'au prezentat destui acționari. S'a convocat deci o nouă adunare pe ziua de 5 Iunie.

Toate știrile publicate deci în unele ziare din România — cari dădeau deja amănunte despre înființarea

altei tipografii și foi — știri ce alarmaseră pe patrioți, au fost pure invențiuni.

Și în viitoarea adunare e la ordinea zilei lichidarea societății.

Pentru „Transilvania”. Primim următoarele șire din Cnez: Onorată Redacțiune! În butul (ciuda) tuturor faimelor rele făcute din partea unor neprieteni, spre a discreditata banca generală de asigurare mutuală „Transilvania” din Sibiu la poporul nostru, vin prin aceasta a vă ruga, să binevoiti a da loc în coloanele prețuitei noastre foi „Poporul Român” deosebitel mele mulțumite și recunoștințe pentru grabnica și omeneasca despăgubire de care am fost împărțit în u marea groaznicului foc, ce mi-a nimicit grajdurile și cotărele cu bucate, vite și alte multe recuisite economice, făcându-mi o pagubă de 10 mii coroane.

Fiind acestea în partea mai mare asigurate la „Transilvania” și fiind atât de frumos despăgubit, li aduc deosebită mulțumită și recunoștință, exprimându-i din partea mea cea mai deplină încredere și recomandându-o publicului nostru cu toată căldura.

Primiți, On. Redacțiune, asigurarea mulțumitei și stimei, cu care sunt al d-voastre devotat Alexandru Crăciunescu, paroh.

Luăm la cunoștință vestea aceasta cu cea mai mare bucurie. („Pop. Rom.”)

Erata. Cuvintele „pe teritorul acestui regat aservit mai apoi” din șirele 11 și 12 a foilor a dona din coloana ultimă a numărului nostru din urmă sunt a se substitui astfel: să nu treacă și națiunea ungurească...

Necrolog. Subscriși în numele lor și al numeroșilor consangeni cu inima înfrântă de durere aduc la cunoștință, că neuitatul și proa iubitul lor fiu, respective frate Ioan Potoran, candidat de avocat, a încetat din viață Mercuri în 20 Maiu st. n. la 7¹/₄ oare dimineața la Dobrișin în etate de 23 ani după lungi și grele suferințe împărțit fiind cu sf. taine ale muribunzilor. Remășițele pământești ale scumpului defunct se vor așeza Vineri, în 22 Maiu st. n. la 3 oare după amiază după rital sf. bisericii gr.-or. în Halmagiu.

Fi-ei țărina ușoară și memoria în vece binecuvântată!

Halmagiu, în 21 Maiu 1903.

Stefan Potoran și soția. Elena Neagoe, ca părinți. Margareta, Stofania, ca surori, și Corneliu, ca frate.

Două mii de case arse. La Șilesia, în Galiția, a bătuit un foc teribil. Trei persoane au perit în flăcări. S'a socotit, că în cele din urmă cinei săptămâni, focurile s'u nimicit în Galiția două mii de case! Paguba totală trece de 3 milioane coroane.

POSTA REDACȚIUNEI.

I. V. în B. Comloș. Cartea na'm primit-o încă, dar o așteptăm cu mult interes și nu ne îndoim că întreg cuprinsul ei ne va îndemna să facem drept datorie pentru fie-care cărturar român să și-o procure.

ULTIME ȘTIRI.

Din cercul Dobrei.

Din cercul electoral al Dobrei primim știrea că situațiunea în cerc e foarte favorabilă pentru candidatura d-lui Dr. Aurel Vlad. Față de 160 alegători străini stau 400 alegători români.

Dr. Aurel Muntean, cel care și-a mai încercat norocul și la Orăștie și Ighiu, dar Românii adevărați naționaliști n'au vrut să știe de el, vrea să încerce și aici marea cu degetul, se înțelege, numai ca să strice lui Dr. Vlad și astfel și cauzei. E probabil însă că văzând cum obștea întreagă stă în giurul lui Dr. Vlad, d. Muntean își va face calea întoarsă.

Noi conjurăm pe toți Românii de bine să stea strinși pe lângă Dr. Aurel Vlad, un sincer naționalist, ear nu Român care umblă după căpătuială.

Red. respons. Ioan Russu Șiriani.
Editor Aurel Popovici-Barcianu.

Inserțiuni și reclame.

Concurs.

„ORAVICIANA”, institut de credit și economis în Oravița publică concurs la postul de CASSAR

care e a se ocupa la 1 Iulie 1903.

Concurenții pe lângă documentarea calificățiunii, au să-și formeze înșiși condițiile de retribuțiune și să precizeze suma cauțiunii ce o pot da.

Ofertele sunt a se subțorne până la 15 Iulie a. c. 981 1-3

leria aceasta strălucită este locul de întâlnire a lumii elegante. Aici sunt restaurantele cele mai elegante, cafe-concert, librării cari sunt adevărate expoziții, postă de unde toată ziua se espedează ilustrate, căci mii de străini petrec toată ziua în galerie, și până noaptea târziu, fiind sub galeria (cu trei etaje) vestita Sala Margareta, teatru de varietăți, unde într'adevăr am văzut, în rolul Carmencitei, o italiancă d'o fascinantă frumșete.

Aici ne strîngeam și noi Românii, în fiecare seară, pentru a stabili programul zilei de mâne și dimineața d'aci pornim să executăm programul.

Piața Plebiscitului.

Se întinde în fața palatului regal și a bisericii S. Francesco da Paola. Forma îi e circulară și în apropiere de biserică sunt statuetele Carlo III de Canova și Ferdinand IV de Colli, ear în mijlocul pieții e o fântână care aruncă apa până la înălțime de 30 metri.

Forma pieții și colonadele din stînga și dreapta bisericii aduce puțin eu pieța S. Petru din Roma.

Biserica S. Francesco da Paolo are o cupolă înaltă susținută de 34 coloane de marmură, precum și picturi de maeștrii Camilo Guerra (S.

Iosif), Pietro Benvenuto (S. Ferdinand), Tomaso de Vico (S. Francesco) și Carnuccini (S. Francesco di Paola).

Palatul Regal e zidit dela 1600 încoaci, după planul făcut de Domenico Fontana. Fațada dinspre pieță are 137 m. lungime. De ambele părți ale porții mari sunt așezate în zid câte patru statue, dăruite la 1888 de regele Umberto I. Șanume: Victor Emanuel, de Ierace, G. Murat, de Amendolla, Carol III, de Belliazzi, Carol V, de Genisti, Alfonso de Aragona, de d'Orsi, Carlo d'Angio, de Solaro, Federico II, de Caggiano, Ruggiero I Normano, de Franceschi.

Palatul regal are o terasă lungă înspre mare, cu plantațiuni de tot felul. Și e ușor de închipuit, că terasa oferă o priveliște de toată frumșetea.

În interior sunt saloane cu picturi dela cei mai celebri maeștri.

Museul Național.

Un palat enorm, care a servit dela 1527—1615 ca universitate ear până la 1689 ca tribunal și apoi earăși ca universitate (1767). Sub dominațiunea franceasă Iosif Bonaparte și apoi Ioachim Murat au aranjat într'ensul museu, așezând acolo îndeosebi lucruri descoperite la Pompei, Erculanum și alte

capo-d'opere adunate de prin Italia întreagă.

În vestibul — larg și înalt — pe 12 table de marmură e scris întreg istoricul Museului. Aici sunt statuetele enorme Alexandru Sever și Geniul poporului Roman, și altele mai mici, 8 cari înfățișează consuli romani, apoi Flora, Urania, Oceanul și Nilul.

Multe am admirat și multe ni-a eșpicat dl Tocilescu în Sala Epigrafică, unde sunt peste 1500 inscripții eline, arabe, punice și de pe vremea creștină; aici e statueta Hercule (de atenianul Gligone), una dintre minunile artei plastice, atât ca mărime cât și ca execuție; Hercule ține în mână mărul din grădina Esperidelor.

Alte cincî sale mari și coridoare lungi sunt d'asemeni pline cu statui, basoreliefuri și plăci mari de mosaic adus, cu multă grijă, îndeosebi dela Pompei. Intre altele Scipio Africanu, Nero călare, un cap alui Dante (în bronz) Cain ucizînd pe Abel, zeii egipteni etc. etc.

Pinacoteca are pânze de cei mai mari artiști, Coreggio și Raffael sală separată. Dela acesta din urmă e, între altele, „Familia sfântă”, într'o sală mai mică, dar care ar trebui decretată drept altar sfânt; de Piombo e „Înăl-

țarea Mariei la cer”, Tizian „Darul Danaidelor”, de Salvator Rosa „Isus între învățați”, de Perugino „Maria cu Isus în brațe”, de Guercino „Magdalena pocăinduse”, de G. Bellini „Schimbarea la față”, de Ciampelli „Intrarea lui Isus în Ierusalim”. Sunt apoi sale întregi cu picturi de cei mai celebri reprezentanți ai școalei Olandeze, Germane și Belgiane.

Artiști din lumea întreagă vin aici să studieze mulțimea de capo-d'opere; sunt unii cari săptămâni de zile stau într'o singură sală căutând mai mult să ghicească taina prin care maeștri d'acum trei-patru sute de ani au dat pânzelor viață eternă... Și alți artiști, mai puțin favorizați de soarte, trăiesc copiind câte un tablou, unul și același de multe ori ani d'a rîndul, pe care-l vind vizitatorilor... Era o doamnă artistă care de patru luni de zile lucra în aquarel copia „Familiei Sfinte” (de Raffael); copia avea mărimea unui pătrar de coală de hârtie, dar era lucrată pe o placă de os, cu o finețe extraordinară și fidelitate demnă de original. Cereea pentru ea 1000 lire.

Russu Șiriani.

KALMÁR JÓZSEF

mechanic.

Recomandă

Bicicletele

sale de cea mai bună calitate.

Are în deposit *gumă interioară și esterioră* de prima calitate, și tot felul de părți constitutive d'ale bicicletelor.

Eftine și pe lângă garanție efectuați

975 3-

Reparaturi de biciclete,

instalări de

sonării electrice și telefonuri.

Toate pe lângă garanție.

Strada Salacz nr. 2. Telefon nr. 242.

S T E R N A.

— croitor à la mode. —

Arad, colțul pieței Tököly și str. Forrai (lângă cafeneaua Zrinyi)

Gătește tot soiul de haine bărbătești din stoffe engleze sau indigene, după moda cea mai nouă și croitoră cu sic, pe lângă prețuri moderate și condiții de plată avantajoase.

La dorință mă duc și în provincie. Ajunge o corespondență în care să nu rugat să mă prezint. 968 4-10

In atențiunea ziditorilor, a proprietarilor de case și a chiriașilor!

978 1-50

Avem onoare a Vă atrage atenția asupra atelierului nostru de

lăcătuși și reparaturi

din ARAD, str. Varjassy József 12, unde executăm lucrurile în fier de lipsă la ziduri, gratis la mormiși și vetre practice, precum și tot felul de reparaturi de soful asta, pe lângă prețuri foarte favorabile și garanție deplină.

Cu toată stima:

VANCSÓ și LANG,

lăcătuși de artă și zidire.

In atenția publicului!

Am onoare a aduce la cunoștința M. On. public, care dorește a zidi, că biroul meu de zidire din strada Knézich Károly Nr. 3, din **1 Maiu st. n.**, l'am mutat în str. Kapa Nr. 37.

Când mulțumesc M. On. public pentru părtinirea de care m'a vrednicit în decurs de 7 ani, îl rog să binevoască a mă onora și mai de parte cu ea.

Cu deosebită stimă: 969 4-20

Szidor János,

măestru-zidar diplomat, membru al asociațiunii arădane a măestrilor diplomați și îndreptățiți.

BIEDL JÓZSEF

coloritor și pictor de odăi, imitator 967 3-25 de lemn și marmură.

Arad, piața Libert. (vis-a-vis de stătoie)

Primește toate lucrările ce se țin de brânza aste, chiar și cele mai grele.

pictări de odăie,

precum și coloriri și imitări de lemn indigen sau exotic (foderare) în execuție de gust,

pe lângă prețuri moderate.

Primește tot-odată curățirea locuințelor de tot felul de insecte, pe lângă garanție. Comandele din provincie prompt și grabnic. —

La comande pe sama bisericilor rabat.

949 9-30

PĂLĂRIERUL

MÁLY ALBERT

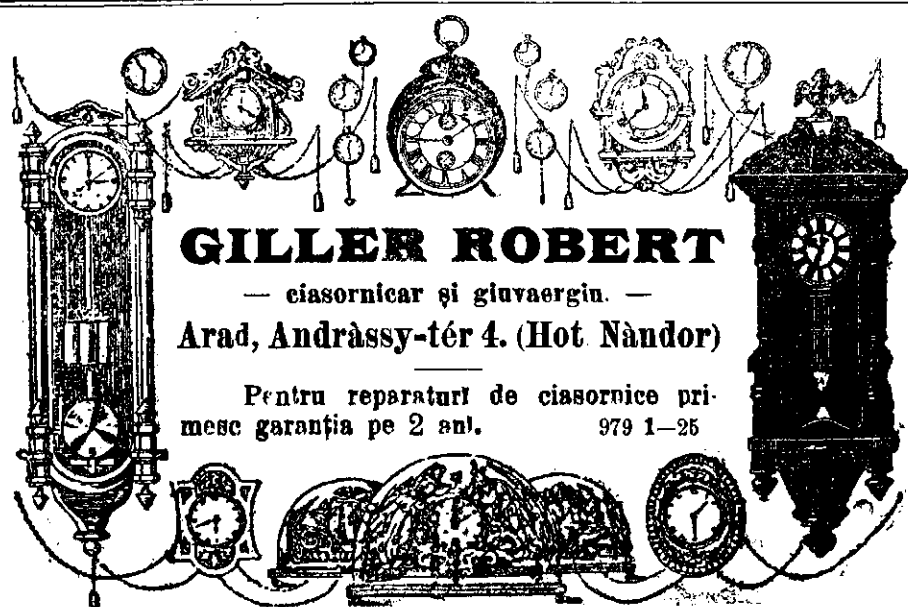
— ARAD, Piața Boros-Beni Nr. 8. —

Primește colorarea pălărilor de postav și paie, bărbătești și femești; asemenea curățirea și transformarea lor după moda cea mai nouă. Călcarea cilindrelor, transformările le efectuește cu preț prompt.

Se primesc comande și din provincie.

Depozit de ciasornice și giuvaericeale.

Depozit de ciasornice și giuvaericeale.

GILLER ROBERT

— ciasornicar și giuvaergin. —

Arad, Andrassy-tér 4. (Hot Nándor)

Pentru reparaturi de ciasornice primesc garanția pe 2 ani. 979 1-25

Depozit de ciasornice și giuvaericeale.

Depozit de ciasornice și giuvaericeale.

Prăvălie nouă!!!

Prăvălie nouă!!!

HEGEDŰS GYULA

mare prăvălie de perii, pământufuri și specialități de tualetă

— ARAD, Andrassy-tér 15. (Palatul Hermann). —

Am onoare a aduce la cunoștința M. on. public că aici în Arad, piața Andrassy nr. 15, în palatul Hermann, am deschis o prăvălie de

Perii, pământufuri și specialități de tualetă.

Am în deposit tot felul de perii de haine, păr și dinți, perii pentru economia de casă, industrie și lux; vârnitoare și alte obiecte în legătură cu acestea, precum și articlii de curățit: piele de cerb, bureți, obiecte de tualetă indigene și străine, parfumuri, săpunuri, pravuri, paste, ape de dinți, pudre, pieptene etc.

Experiențele mele bogate câștigate pe acest teren îmi fac cu putință să pot îndestuli chiar și cele mai pretențioase dorințe ale cumpărătorilor mei, căci rîvna mea este: încrederea mușterilor mei.

980 1-25

Cu deosebită stimă:

HEGEDŰS GYULA.**Cruce sau stea dublă electro-magnetică**

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea Volta.

Nu e leac secret.

vindecă și inviorează sub garanție.

Aparatul acesta, vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, amețeli, țiuțuri de ureche, bătaie de inimă, sgârșiri de inimă, astma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mână și picioare, slăbirea peste tot, reuma, podagră ischias, udului în pat, influenza, insomnia, epilepsia, circula-

ția neregulată a sângelui și contra multor altor boale, cari la tracter normală a medicului se vindecă prin electricitate. Insușirea acestui aparat este, că vindecă nu numai din timp în timp, ci introduce constant în corpul omenesc binefăcătorul curent, când pe deoparte vindecă cu succes boalele aflătoare, eară pe de altă parte e cel mai bun scut contra îmbolnăvirilor.

Deosebită atențiune e a se da împrejurărei, că acest aparat vindecă boale vechi de 20 ani.

În cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari prețuesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate vedé aceste atestate. Pacientul, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca prin aparatul meu, primește banii înapoi.

Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu poate fi confundat cu aparatul „Volta”, care atât în Germania, cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu electro-magnetic prin deosebita-i putere vindecătoare, e în genere cunoscut, apreciat și răspândit.

Chiar și iestinatatea estraordinară a crucei mele electro-magnetice o recomandă cu înțefiro. 624 -157

Prețul aparatului mare e Cor. 6.

folosibil la morburii învechite.

Prețul aparatului mic e Cor. 4.

folosibil numai la copii și la femei de constituție foarte slabă.

Locul central principal de vânzare și espedare pentru țeară și străinătate e:

Müller Albert, Budapesta, V., str. Vadász 42./K
colțul str. Kálmán.

Preste

800.000 cor.

trece suma, pe care o plătește Aradul la an pentru fabricatele de ghetă străine, austriacilor, boemilor și moravilor

? și ce are ?
! Poftim priviți !

Astfel vor prospicia ghetetele de prăvălie, cu alte cuvinte fabricatele slabe vieneze, dacă ajung odată să se ude.

Iar industrieșul indigon tângeste fără de muncă. Dacă 'ți trebuesc ghetete, comandă-le la industrieș indigen.

Dacă le iai de-a gata, să cumperi la

Asociațiunea călțunarilor aradani,

988 3- strada Bisericii (Palatul Minorităților.)

Filială: Piața Boros Béni.